

<https://doi.org/10.52449/1857-4114.2020.35-1.07>

CZU: 378.1:796.5+159.923.2

FORMAREA PROFESIONALĂ A VIITORILOR SPECIALIȘTI ÎN DOMENIUL TURISMULUI BAZATĂ PE CALITĂȚILE DE PERSONALITATE

*Lungu Ecaterina*¹, ORCID: 0000-0001-9262-2816

*Calugher Viorica*², ORCID: 0000-0003-0405-5917

*Braniște Gheorghe*³, ORCID: 0000-0003-1995-2442

^{1,2,3}Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Rezumat. Sistemul actual de pregătire a specialiștilor în domeniul turismului este orientat spre schimbarea continuă a societății și are tendința de a spori continuu calitatea serviciilor acordate. Una dintre particularitățile specialităților în domeniul turismului o constituie imposibilitatea de a activa în limitele unei specializări înguste, de o importanță majoră fiind și caracteristicile de personalitate, care asigură eficiență maximă și succes în profesie. **Scopul** cercetării îl constituie studiul calităților de personalitate și profesionale necesare viitorului specialist în domeniul turismului. **Metodele** de cercetare aplicate în cadrul studiului au fost: metoda documentării științifice, chestionarul, metoda statistico-matematică. Rezultatele cercetărilor efectuate au demonstrat că studenții apreciază cel mai înalt pentru viitoarea profesie studiile superioare în domeniul turismului, cunoașterea tehnologiilor de organizare a industriei turistice și a bazelor psihologiei, ceea ce reflectă conținutul procesului de formare profesională în cadrul universității. Totodată, experiența în domeniu este plasată pe ultimele poziții, fapt ce reflectă numărul scăzut al activităților practice (realizate doar în cadrul stagiului de practică de inițiere). Astfel, studenții care își fac studiile la facultatea de profil conștientizează importanța și necesitatea calităților personale și profesionale pentru activitatea profesională de viitor și apreciază importanța cunoștințelor de specialitate și a competențelor profesionale în devenirea lor ca specialiști de înaltă calificare.

Cuvinte-cheie: calități de personalitate, competențe profesionale, carieră.

Actualitate. Dezvoltarea intensivă a domeniului turismului a contribuit la inițierea programelor de studii universitare la specialitatea de turism. Una dintre condițiile de dezvoltare cu succes, în orice domeniu, o constituie resursele umane de calificare profesională înaltă. Potențialul turistic al Republicii Moldova atrage tot mai mulți turiști în ultimele decenii, astfel a devenit necesară formarea unor specialiști de înaltă calificare în domeniul turismului prin asigurarea unui învățământ de înaltă calitate [1].

Sistemul actual de pregătire a specialiștilor în domeniul turismului este orientat spre schimbarea continuă a societății și tendința de a spori continuu calitatea serviciilor acordate. Una dintre particularitățile specialităților în domeniul turismului o constituie imposibilitatea de a activa în limitele unei specializări înguste.

În domeniul turismului există fenomenul de „carusel al profesiilor”, care semnifică faptul că specificul activității profesionale în turism necesită capacitatea de a realiza transferul de la o sferă la alta și adaptarea rapidă la schimbările sociale.

Acest fapt impune sistemului de învățământ în domeniul turismului să țină cont de experiența mondială în domeniu, să modifice metodele tradiționale de instruire și să adapteze tehnologiile moderne astfel, încât viitorilor specialiști în domeniul turismului să li se formeze competențele generale și specifice [2]. Un obiectiv strategic îl constituie crearea condițiilor pentru formarea și dezvoltarea unei personalități deschise și energice, diplomatice și creative, comunicative și ușor de integrat în diverse grupuri sociale.

Calitățile profesionale importante pentru viitorul specialist în domeniul turismului le constituie caracteristicile de personalitate, care asigură eficiența maximă și succesul în profesie. Analiza literaturii de specialitate evidențiază calitățile de personalitate care se

manifestă în activitatea profesională [3] și care se clasifică în următoarele grupe (Figura 1):

- **moral-volitive** – stima față de oameni, umanismul, tactul, activismul civic, toleranța, dreptatea, echilibrul emoțional și comportamental, dinamismul, energia, ambiția, insistența, hotărârea, încrederea în sine, organizarea, disciplina, curajul etc.
- **intelectuale** – competența profesională, erudiția, spiritul analitic, flexibilitatea, raționamentul, capacitatea de a învăța etc.
- **de comunicare** – sociabilitatea, capacitatea de a asculta, capacitatea de a convinge, simțul umorului etc.
- **organizatorico-manageriale** – activismul, creativitatea, inițiativa, responsabilitatea, obiectivitatea, capacitatea de muncă, independența etc.

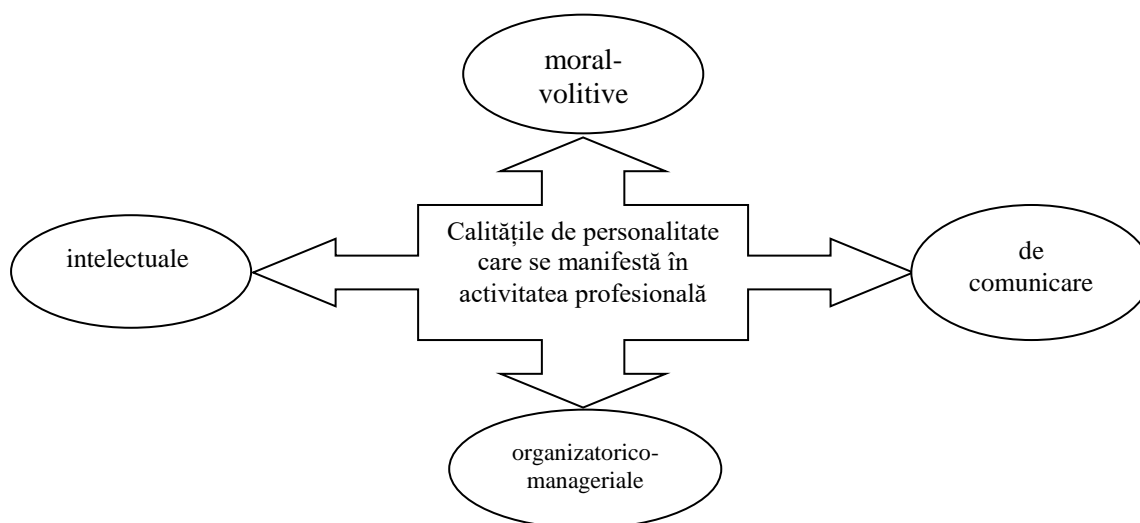

Fig. 1. Calitățile de personalitate care se manifestă în activitatea profesională (după O.A. Брель, М.И. Губанова, 2013 [5, p. 18-21])

Analiza literaturii de specialitate și rezultatele sondajului studenților de la specialitățile cu profil turistic au permis evidențierea calităților de personalitate și profesionale ale specialistului în domeniul turismului.

În baza profesiogramelor existente, a caracteristicilor și competențelor profesionale,

studenților le-a fost prezentată o listă de 20 de calități de personalitate și 20 calități profesionale, dintre care aceștia au trebuit să aleagă 8 - 10 cele mai importante pentru viitorul specialist în domeniul turismului prin notarea de la 1 la 10.

Studenții au menționat ca fiind cele mai importante următoarele calități de personalitate:

încrederea în sine, comunicativitatea, echilibrul emoțional, responsabilitatea, aspectul plăcut, amabilitatea, inițiativa și erudiția.

Dintre calitățile profesionale, studenții au menționat ca fiind mai importante: studiile superioare în domeniul turismului, cunoașterea geografiei, cunoașterea tehnologiilor de organizare în industria turistică, posedarea

instrumentelor TIC, cunoașterea limbilor străine, cunoașterea legislației în domeniul turismului, cunoașterea bazelor psihologiei, capacitatea de a lucra cu documentația și experiența de lucru în domeniul industriei turistice.

Notarea calităților necesare viitorului specialist în domeniul turismului efectuată de către studenți este reflectată în Tabelul 1.

Tabelul 1. Ratingul importanței calităților de personalitate și profesionale a specialiștilor în domeniul turismului realizat de către studenți

<i>Rang</i>	<i>Denumirea calităților</i>	<i>Media notelor</i>
<i>Calitățile de personalitate</i>		
1	<i>Comunicativitatea</i>	7,8
2	<i>Rezistența la stres</i>	7,7
3	<i>Responsabilitatea</i>	7,0
4	<i>Încrederea în sine</i>	6,8
5	<i>Aspectul plăcut</i>	6,7
6	<i>Amabilitatea</i>	6,3
7	<i>Inițiativa</i>	6,0
8	<i>Erudiția</i>	5,8
<i>Calitățile profesionale</i>		
1-2	Studii superioare în domeniul turismului	8,1
1-2	Cunoașterea tehnologiilor de organizare a industriei turistice	8,0
3	Cunoașterea geografiei	7,8
4	Posedarea instrumentelor TIC	7,6
5	Posedarea limbilor străine	7,3
6	Cunoașterea bazei legislative în domeniul turismului	7,1
7	Cunoașterea bazelor psihologiei	6,8
8	Capacitatea de a lucra cu documentația	6,5
9	Experiența de lucru în industria turismului	6,0

Dintre calitățile de personalitate pe primele 3 poziții sunt menționate comunicativitatea, rezistența la stres și responsabilitatea, pe ultimele – inițiativa și erudiția. Totodată, menționăm că notele pentru calitățile de personalitate nu diferă mult de la prima la ultima poziție (7,8 cea mai înaltă notă și 5,8 – calitatea de pe ultima poziție). Astfel, putem concluziona că studenții apreciază înalt toate calitățile de personalitate în activitatea specialistului în domeniul turismului.

Datele obținute la notarea calităților profesionale demonstrează importanța egală a primelor 2 calități - studii superioare în domeniul turismului și cunoașterea tehnologiilor de organizare a industriei turistice. Nu mai puțin importantă, cu mici diferențe în apreciere, studenții consideră cunoașterea geografiei. Pozițiile de mijloc au fost obținute de calitățile care țin de competențele tehnice, de comunicare în limbile străine și manageriale. Capacitatea de a

lucra cu documentația și experiența în domeniu au fost plasate pe ultimele poziții, studenții considerând că acestea pot fi dobândite pe parcursul activității profesionale.

Totodată, studenții au fost rugați să se autoaprecieze conform calităților de personalitate și profesionale propuse.

Rezultatele obținute sunt reflectate în Figura 1 și Figura 2.

Majoritatea studenților se consideră responsabili (7,0), criteriul care ține de aspectul plăcut a fost notat cu 6,7; inițiativa - 6,0; încrederea în sine - 6,8; pe primele poziții au fost plasate rezistența la stres (7,7) și comunicativitatea (7,8).

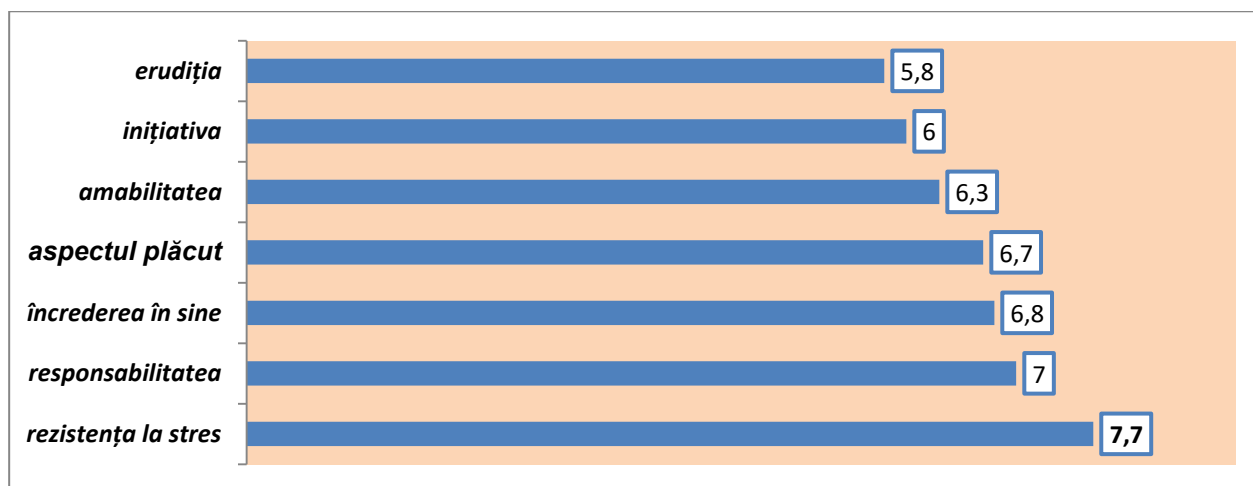

Fig.2. Rezultatele obținute în urma autoevaluării calităților personale de către studenți

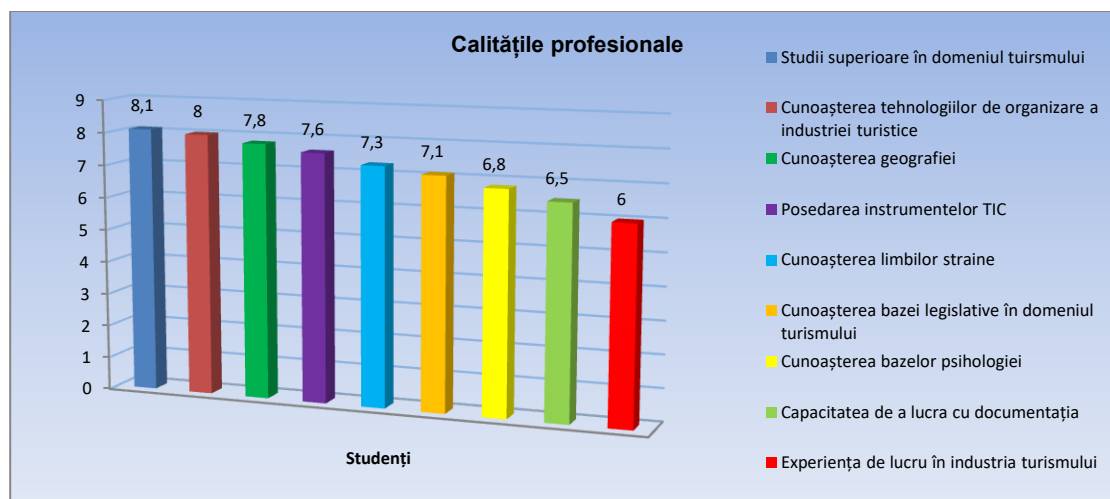

Fig.3. Rezultatele obținute în urma autoevaluării calităților profesionale de către studenți

Rezultatele cercetărilor efectuate au demonstrat că studenții apreciază cel mai înalt pentru viitoarea profesie studiile superioare în domeniul turismului, cunoașterea tehnologiilor de organizare a industriei turistice și a bazelor psihologiei, ceea ce reflectă conținutul procesului de formare profesională în cadrul

universității. Totodată, experiența în domeniu este plasată pe ultimele poziții, fapt ce reflectă numărul scăzut al activităților practice (realizate doar în cadrul stagiului de practică de inițiere) [4].

Astfel, studenții care își fac studiile la facultatea de profil conștientizează importanța

și necesitatea calităților personale și profesionale pentru activitatea profesională de viitor și apreciază importanța cunoștințelor de

specialitate și a competențelor profesionale în devenirea lor ca specialiști de înaltă calificare.

Referințe bibliografice:

1. Mindrigan, V., Onoi, M., Demcenco, P. *Pregătirea profesională a studenților specialitatea „Cultura fizică recreativă” în cadrul practicii de inițiere.* În: Sport, Olimpism, Sănătate: Materialele Congresului Științific Internațional. Vol. I. Chișinău: USEFS, 2016, pp. 414-418.
2. *Компетентностный подход в педагогическом образовании: коллективная монография.* (2005). Под ред. проф. В.А. Козырева, проф. Н.Ф. Радионовой и проф. А.П. Тряпицыной. СПб. 392 с.
3. Войтенко М.В., Лаврентьева Н.Б., Редькин А.Г. (2010). *Развитие творческого потенциала будущих специалистов по туризму на основе технологии учебного проектирования.* Барнаул. 199 с.
4. Квартальнов В.А. (2000). *Педагогика и туризм: учебное пособие.* Москва: .
5. Брель О.А., Губанова М.И. (2012). *Личностно ориентированная профессиональная подготовка будущих специалистов сферы туризма.* В: Педагогика и психология, № 2-2(74), с. 18-21.